

Інструкційно-методична картка до практичного заняття №8

з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)»

Тема: Орфографічні та орфоепічні норми сучасної української літературної мови. Орфографічні та орфоепічні словники

Мета: з'ясувати характерні особливості використання орфографічних та орфоепічних норм сучасної української літературної мови в професійному спілкуванні.

1. Замість крапок поставте, де треба, дефіс, апостроф чи м'який знак:

Від..їхати, без..ядерний, мавп..ячий, св..ятий, В..ячеслав, торф..яний, тьм..яний, рел..еф, кур..ер, б..юджет, порт..ера, лазан..я, Н..ютон, пів..ящика, пів..Євпаторії, краков..як, ін..екція, черв..як, олів..є, кон..юнктура, Кордил..ери, Гот..є, Руж..є, Рив..єра, миш..як, кар..єра, жул..єн, оселедец..мат..є.

2. На місці крапок поставте, де треба, пропущені букви:

Безвин..ий, беладон..а, вікон..иця, військ..омат, страйк..ом, ман..а каша, інтел..ект, священ..ий, довгождан..ий, мадон..а, інтермец..о, тон..а, ір..аціональний, Марок..о, одіс..ея, віл..а, Гол..андія, Шил..ер, Філіп..іни, Ніц..а.

3. Напишіть слова окремо, разом або через дефіс:

Прес/ конференція, магазин/ салон, віце/ президент, секретар/референт, інженер/ економіст, електро/ поїзд, теле/ прес/ центр, готельно/ресторанний, гучно/ мовець, торговельно/ економічний, храм/ науки, орг/ відділ, тех/ план, справа/ честі, фото/ телеграма, телеграма/ доручення.

4. Розкриваючи дужки, запишіть слова разом або через дефіс:

Вугле(видобуток), озерно(болотний), здивовано(розгублений), всесвітньо(відомий), червоно(гарячий), вакуум(камера), перекооти (поле), прем'єр (міністр), тьмяно (жовтий), вище(згаданий), одно(денний), прес(конференція), зменшено(пестливий), сніжно(білий), біло(сніжний), прес(центр), всесвітньо(історичний), високо(освічений), двадцяти(п'яти)(денний), торговельно(комерційний).

5. Напишіть, де потрібно, велику літеру:

могилів-подільський, громадянська війна, киево-печерська лавра, золоті ворота, софійський собор, проспект науки, шевченківські читання, майдан незалежності, угорська республіка, республіка білорусь, міністерство культури україни, італійська кухня, декларація прав людини, езопова мова, цивільний повітряний флот україни, ярославів вал, село нові санжари, конституційний суд україни.

6. Перекладіть українською мовою і запишіть словосполучення:

вводити в заблуждение; об'яснить в двух словах; работать в должности менеджера; затруднительное положение; вне всякого сомнения; согласно приказу; исключительно для сотрудников; восстановить в должности; в случае необходимости; не подлежит сомнению; с целью экономии средств; пользуясь служебным положением; с учётом полученной прибыли; как можно раньше; по семейным обстоятельствам; излагать письменно.

7. Від поданих іменників утворіть прикметники (наприклад, честь – чесний):

Швидкість, контраст, випуск, гігант, вартість, почесь, тиждень, якість, область, почесь, пропуск, відпустка, баласт, цілість, проїзд.

8. Запишіть поданий текст, поставте наголос у виділених словах і запам'ятайте:

Слід запам'ятати, що віддієсловні іменники середнього роду на -ання наголошуються на тому ж складі, що й інфінітиви. Наприклад: читати – читання; писати – *писання*; питати – *питання*; надбати – *надбання*; тесати – *тесання*; пізнати – *пізнання*; завдати – *завдання*; признати – *признання*.

Правильний наголос іменників жіночого роду з суфіксом -к(а) у формах множини на останньому складі. Треба: голки, качки, ложки, миски, ластівки, учительки, тарілки, копійки.